

Memòria 2009

Març de 2010

Fundació Barcelona Cultura

<i>President:</i>	<i>Molt Im. Sr. Jordi Hereu i Boher</i>
<i>Vicepresident:</i>	<i>Im. Sr. Carles Martí i Jufresa</i>
<i>Vicepresident i</i>	
<i>president dels Cercles:</i>	<i>Sr. Miquel Roca i Junyent</i>
<i>Vicepresident executiu:</i>	<i>Sr. Jordi Martí i Grau</i>
<i>Directora general:</i>	<i>Sra. Marta Clari i Padrós</i>

Constitució

La Fundació Barcelona Cultura fou constituïda el 27 de desembre del 2004 per l'Ajuntament de Barcelona.

Objecte social

La Fundació Barcelona Cultura té per objecte la promoció i el foment de la cultura en totes les seves manifestacions, vetllant pel foment de la diversitat cultural, el suport a tota mena d'accions i d'iniciatives destinades a la conservació, exhibició i difusió del patrimoni cultural i artístic, així com a la projecció i divulgació internacional de la cultura catalana.

L'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona va impulsar la creació de la Fundació Barcelona Cultura (en endavant, FBC) per tal de donar suport al desenvolupament de les seves activitats culturals. La FBC té caràcter privat, personalitat jurídica pròpia, plena capacitat jurídica d'obrar i duració indefinida.

L'activitat de la FBC s'ha centrat aquest any 2009 en les següents línies d'actuació:

1. Conveni Fundació Barcelona Cultura i Institut de Cultura de Barcelona

La FBC i l'Institut de Cultura de Barcelona renoven el marc de col·laboració i participació establert en el conveni atès l'interès de la FBC de tenir un marc d'actuació en l'àmbit de l'activitat cultural pública, i de l'Institut de Cultura d'obtenir el suport de la iniciativa privada per ajudar al finançament de les activitats culturals que es promouen des d'aquest institut.

A través d'aquest conveni s'estableixen les regles generals de col·laboració entre ambdues entitats per tal de donar suport mutu a les activitats culturals organitzades per l'Institut de Cultura de Barcelona. En virtut d'aquest conveni la FBC podrà col·laborar en l'organització, planificació i realització de les activitats pròpies de l'Institut de Cultura de Barcelona, i de manera especial en els programes destacats de l'any. La FBC en el marc d'aquest conveni treballarà per a la recerca de patrocinadors i mecenes amb la finalitat de signar convenis de col·laboració empresarial, contractes de patrocini i altres acords en matèria de publicitat i mecenatge amb entitats públiques o privades.

2. Cercles dels museus

Des de la seva constitució, la FBC promou la creació dels Cercles dels Museus de la ciutat de Barcelona. El Cercle, figura contemplada en els estatuts de la FBC, aplega aquelles empreses i institucions arrelades a Barcelona que decideixen comprometre's amb un museu (o museus) de la ciutat, i amb la tasca de preservar i donar a conèixer el seu patrimoni històric, cultural, artístic i científic. El programa dels cercles configura un model innovador i transparent en l'estratègia d'establiment de relacions entre els agents públics i privats, on totes les parts integrants fan una aposta decidida pel mecenatge i el patrocini.

Aquesta iniciativa neix de l'experiència adquirida pel Cercle del Museu d'Història de Barcelona. Aquest cercle es va crear el 2006, i va tenir com a nucli impulsor la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, Gas Natural i El Periódico.

A més del Cercle del MUHBA, el 2008 es va aprovar la creació del Cercle del Museu Picasso i del Disseny HUB Barcelona, i el 2009 ha vist néixer el Cercle del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.

La Fundació Barcelona Cultura, al costat d'aquests cercles de museus, ha treballat durant el 2009 en diferents projectes:

Cercle del Museu d'Història de Barcelona (MUHBA)

President: Miquel Roca i Junyent

Secretari: Carles Duarte i Montserrat

Director del Museu: Joan Roca i Albert

Han format part del Cercle durant el 2009: Salvador Alemany, President d'Abertis; Francisco Belil, President de Siemens Europa; Salvador Gabarró, President de Gas Natural; Jordi Mercader, President d'AGBAR; Antoni Brufau, President de Repsol YPF; Rosa Virós, Presidenta del Consell Econòmic i Social de Barcelona; Oriol Bohigas, President de l'Ateneu Barcelonès; Carme Sanmiguel, Presidenta de l'Associació Consell de Cent; Senèn Florensa, President executiu de l'Institut Europeu de la Mediterrània; Joan Torres, President de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya; Jordi Savall, President de la Fundació Centre Internacional Música Antiga; Enrique Simarro, Director General Ediciones Primera Plana-El Periódico; Manuel Carreras, President de Sport-Cultura Barcelona; Àngel Mestres, President d'Abacus; Miquel Chiva, Conseller Delegat d'Iguzzini-il·luminació-Espanya; René Ruiz, Director General de Canon a Catalunya; Josep Adell, Conseller delegat del Grup Julià i Marta Clari, Gerent de l'ICUB i Directora General de la Fundació Barcelona Cultura i Jordi Martí, Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

El Cercle del MUHBA és el lloc de trobada i la plataforma d'expressió de les empreses que volen reforçar el seu compromís amb la ciutat de Barcelona i la seva història. Empreses que volen fer "barcelonisme". Unes empreses arrelades a una cultura i a una història que es projecten mundialment i que s'obren i participen de la cultura i de la història dels nous territoris on s'expandeixen.

L'any 2009 l'activitat pública del Cercle s'inicia el 21 de gener amb l'acte d'homenatge a Alexandre Cirici Pellicer coorganitzat amb la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País i el dia 16 de març amb la conferència «*Urban imaginaries across borders*» que Andreas Huyssen, professor de la Càtedra Villard d'Alemanys i Literatura Comparada de la Universitat de Colúmbia, va impartir a la Reial Capella de Santa Àgata del Conjunt Monumental de la Plaça del Rei.

Per altra banda, s'ha continuat la política de signatura de convenis de col·laboració entre la FBC i empreses i entitats de la ciutat que volen significar el seu compromís amb la ciutat, amb el patrimoni i en concret amb el projecte del Museu d'Història de Barcelona. És el cas dels acords amb Fundació AGBAR, Gas Natural i Repsol YPF.

A continuació es destaquen algunes de les activitats realitzades en el marc dels convenis esmentats:

- Exposició al MUHBA 'Barraques. La ciutat informal' (juliol 2008 - abril 2009). L'exposició mostra com el barraquisme de Barcelona, fenomen urbà esdevingut al llarg del segle XX, creà una ciutat informal al costat de la ciutat planificada dels nuclis antics. Ha comptat amb 5.596 visites.
- Exposició al MUHBA 'Barcelona connectada, ciutadans transnacionals' (febrer 2008 - setembre 2009). L'exposició aborda les pràctiques transnacionals dels barcelonins més recents, a la recerca de nous conceptes per explorar els canvis històrics relacionats amb les migracions. Ha comptat amb 29.286 visites.
- Museïtzació i reobertura de la Via sepulcral romana de la plaça Vila de Madrid i renovació museogràfica del Temple d'August.
- Exposició 'Barcelona i els Jocs Florals. Modernització i romanticisme' (juliol 2009 - març del 2010). Ha comptat amb 10.810 visites.

- Els itineraris que s’han posat en marxa dins el marc de l’Any Cerdà, així com la nova ruta ‘Barcino/BCN, un viatge d’anada i tornada a la Barcelona romana’, que ha propiciat l’edició d’un plànol guia, el primer d’una sèrie de plànols per a la ciutat que el MUHBA té intenció d’anar publicant en els propers anys.
- Finalment, la preparació de l’exposició sobre ‘Aigua i ciutat’ que es farà l’any 2011 al mateix Tinell i que rep, des de fa temps, el suport econòmic d’AGBAR.

La importància del suport que el Museu rep del seu Cercle ha tingut una magnífica expressió aquest any 2009 en els terrenys institucional i econòmic. Amb el recolzament i la intermediació del Consell Econòmic i Social de Barcelona, es va incorporar als Pressupostos Generals de l’Estat de l’any 2009 una partida de 250.000 euros per al Museu d’Història de Barcelona que s’ha destinat a l’elaboració del projecte arquitectònic d’Oliva i Artés; per al 2010, estan previstos 250.000 euros més, que es destinaran a tasques de sanejament i consolidació i a tasques de museologia del mateix espai.

S’han incorporat també aquest any dues grans empreses Abertis i Siemens que conjuntament amb “el Periódico” patrocinaran l’exposició de Cerdà que s’inaugurarà el mes de febrer de 2010 al Tinell.

Cercle del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (MCNB)

President: Miquel Roca i Junyent

Secretari: Jordi Sargatal i Vicens

Directora del Museu: Anna Omedes i Regàs

Han participat a la sessió de presentació; Jordi Barquinero, vicepresident de la Societat Catalana de Biologia, en nom de Lluís Tort, president; Josep M. Bernades, soci fundador de la llibreria Altaïr; Lluís Calvo, coordinador institucional del CSIC a Catalunya; Aurèlia Carulla, presidenta d’Agroalimen; Francisco Daurella, president de

COBEGA; Gabriel Ferraté, president de l'Institut Cerdà; Antoni Fitó, Conseller – delegat de Semillas Fitó; Montserrat Gil de Bernabé, directora general de Mercabarna; Jaume Giró, president de Petrocat; Ricard Guerrero, comissari de l'exposició permanent 'Planeta vida'; Salvador Iguaz, assessor jurídic de Cementos Uniland, en nom d'Antonio Crous, director general; Anna Maria Llor, presidenta de l'Associació d'Amics del Jardí Botànic de Barcelona; Josep Maria Oliveras, director de Comunicació i Relacions Institucionals de l'Institut Cerdà; Miquel Petit, president de Cartonajes M. Petit; Joaquim Ros, director de Mercats i Promoció de Mercabarna; Xavier Segura, Director de Serveis de l'Espai Públic de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, en nom de Ramon M. Torra, gerent; Joan Uriach, president de la Fundació del Grup Uriach i Josep Maria Montserrat, director del Jardí Botànic de Barcelona; Alfonso Susanna, director de l'Institut Botànic de Barcelona; Marta Clari, Gerent de l'ICUB i Directora de la Fundació Barcelona Cultura i Jordi Martí, Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

La sessió constitutiva del Cercle del MCNB ha tingut lloc el 20 de setembre de 2009 al Museu de Ciències Naturals de Barcelona. La constitució d'aquest cercle forma part d'un intens esforç institucional encaminat a donar un nou impuls a aquest museu de la ciutat de Barcelona per fer front als reptes del segle XXI. En aquest sentit, s'ha impulsat un gran projecte que ha de permetre ampliar i modernitzar les infraestructures del MCNB: als equipaments ara existents s'ha de sumar l'Espai Blau (edifici del triangle del Fòrum), on s'hi preveuen allotjar les noves instal·lacions destinades a programes públics.

Davant d'això, el disseny del procés de constitució del Cercle, integrat per empreses i institucions, s'ha basat en la diferenciació de dues grans fases:

- Constitució del Cercle i inici de les activitats. Durant l'etapa fundacional (des de finals del 2009 fins al 2011), s'ofereix a les empreses que en formin part, la possibilitat de participar en diversos projectes de patrocini: restauració de peces de la col·lecció, per tal de formar part de l'exposició 'Planeta Vida' a l'Espai Blau; transformació de la coberta verda de l'Espai Blau (edifici triangle de Herzog & De Meuron) – actualment coberta d'aigua tractada –, en una teulada verda que actuï a

la vegada com a filtre de depuració d'aigua; nou projecte d'exposició permanent del Museu Martorell, i restauració, exposició i catàleg del Museu Salvador.

- Total desplegament de les activitats del Cercle. Amb la inauguració de l'Espai Blau al 2011, el Museu podrà oferir un programa d'activitats a ple rendiment.

La vocació del Cercle és aplegar un ampli ventall d'empreses i d'institucions compromeses amb la natura, i conscients de la necessitat de preservar els recursos que fan possible el seu desenvolupament. La participació d'aquestes empreses i institucions adherides també suposa la voluntat de fer explícit aquest compromís de forma pública i manifesta. És per això que el Cercle neix amb la vocació de crear un segell de qualitat que distingeixi als seus membres.

Cercles del Museu Picasso i del Disseny HUB Barcelona

Des del Museu Picasso i des del Disseny HUB Barcelona s'ha continuat treballant per a la creació dels cercles dels seus museus i en establir acords amb empreses interessades en el museu i el seu futur. El president d'ambdós cercles serà Miquel Roca Junyent i està previst el nomenament de Josep Caminal com a secretari del Cercle del Museu Picasso.

En el cas del Cercle del Disseny Hub Barcelona es preveu que aquest es centri en impulsar i potenciar les donacions de col·leccions relacionades amb les arts decoratives, tèxtil, disseny, arts gràfiques,...

3. Propostes per a la millora dels incentius fiscals per a la cultura

Un dels objectius de la FBC d'aquest 2009 ha estat iniciar una línia d'estudi de les polítiques fiscals per tal de tenir una proposta per a la millora dels incentius fiscals. Tot i la dificultat de les entitats locals en intervenir directament sobre les mesures de caràcter normatiu i fiscal, calia estudiar quines possibilitats es podrien treballar cara a trobar incentius per a la col·laboració pública-privada, objectiu d'aquesta Fundació.

Amb aquesta finalitat la Fundació va encarregar a l'empresa Barcelona Media – Centre d'Innovació, amb Jordi Pardo i Xavier Cubeles al capdavant i la tutela del Vice-president de la Fundació Miquel Roca Junyent, un estudi que analitzés quina era la situació de la cooperació público-privada pel que fa a la fiscalitat i que elaborés unes línies de treball o propostes d'actuació.

Els resultats d'aquest estudi es van presentar a través d'un *'Decàleg per a una nova aliança pública - privada en cultura. Proposta per a una nova fiscalitat cultural'*. Es tracta d'un estudi pioner a l'Estat espanyol, que pretén formular una proposta de millora als incentius fiscals per la cultura existents a l'actualitat, tant a Barcelona, com a Catalunya i a la resta d'Espanya.

Aquest decàleg proposa canvis en la configuració dels incentius fiscals en àmbits com el mecenatge i el patrocini, les indústries culturals o l'adquisició i conservació de béns d'interès cultural, així com el pagament de deutes tributaris mitjançant el lliurament de béns.

La presentació es va fer en el marc d'una jornada celebrada el dia 8 d'octubre de 2009 al Saló del Tinell del Museu d'Història de Barcelona, a la que hi van assistir 86 representants de l'empresa i la cultura catalana.

Un cop presentat el projecte tant al sector econòmic com al cultural, es continuaran donant a conèixer les propostes i analitzant la seva viabilitat, cara a concretar els canvis proposats el proper any 2010.

4. Convenis de col·laboració

4.1. Conveni entre la Fundació Barcelona Cultura i la Fundació Navegació Oceànica Barcelona

L'objecte del conveni és fixar els termes generals de la col·laboració entre ambdues parts per al disseny, finançament i realització, a diferents espais de la ciutat, d'un conjunt d'activitats i iniciatives culturals orientades a donar a conèixer la cultura del mar i la ciència de la navegació.

La FBC ha desenvolupat i organitzat un programa cultural que està inclòs a la programació de la regata Barcelona World Race i que té consideració d'esdeveniment d'excepcional interès públic (Llei 42/2006 de Pressupostos Generals de l'estat Espanyol 2007).

Aquest programa cultural que s'especifica anualment, consisteix en:

- L'organització d'activitats i esdeveniments culturals que tinguin lloc a Barcelona, amb motiu de la preparació i desenvolupament de la Barcelona World Race.
- L'organització i producció d'exposicions, trobades i festivals de tots els àmbits en relació a la cultura del mar.
- Producció del material gràfic i audiovisual, així com programes i material de promoció relacionat amb totes les activitats abans esmentades i destinats a la difusió i promoció de la Barcelona World Race.

En el marc de la Barcelona World Race s'han continuat signant contractes de patrocini entre la FBC i entitats i empreses de la ciutat per donar suport a la regata i al seu programa complementari, Barcelona World Race Cultura, que permet als patrocinadors mantenir la seva presència a la ciutat a través de diferents esdeveniments culturals de l'any que vinculin els seus objectius amb els de la promoció de la mediterrània i la navegació.

4.2. *Conveni entre la Fundació Barcelona Cultura i ESADE*

L'acord establert entre la FBC i el programa PARTNERS de l'Institut de Governança i Direcció Pública d'ESADE té l'objectiu de millorar els coneixements i la capacitat en l'àmbit del desenvolupament i la gestió de la cooperació entre les institucions públiques, socials i privades per a una governança millor de la societat. També es posa l'èmfasi en l'intercanvi d'experiències entre el sector públic i el sector privat, i en la cooperació entre aquests, i del que la FBC n'és un bon exemple.

5. Estats Financers

Estats financers a 31 de desembre de 2009 (milers d'euros)			
Balanç		Compte de pèrdues i guanys	
Actiu		Ingressos per les activitats	
Actiu no corrent		Prestació de serveis	253
		Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboradors	3.501
		Subvencions oficials a les activitats	-
		Donacions i altres ingressos	150
Actiu corrent	1.492	Total d'ingressos d'explotació	3.904
Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	1.253		
Altres crèdits amb les Administracions Públiques	239		
Tresoreria	2.511		
		Despeses	2.698
		Personal	-18
		Arrendaments i cànons	-7
		Serveis bancaris	-2
		Publicitat, propaganda i relacions públiques	-14
		Altres serveis	-2.646
		Pèrdues, deteriorament i variació de provisions	-11
		Tributs	-0,11
Total actiu	4.003		
Patrimoni Net			
Fons propis	2.383		
Fons dotacionals	30		
Romanent	1.139		
Excedent de l'exercici	1.214	Resultat d'explotació	1.206
Passiu corrent	1.620	Ingressos financers	8
Proveïdors, entitats del grup i associades.	1.062	Despeses financeres	-
Creditors variis	73		
Personal	2	Resultat Financer	1.214
Altres deutes amb les Administracions Públiques	1		
Periodificacions a curt termini	482		
Total Patrimoni Net i Passiu	4.003	Resultat de l'exercici	1.214

6. Indicadors generals del nivell d'activitat

Dades rellevants				
Indicadors propis del nivell d'activitat	2006	2007	2008	2009
Museu d'Història de Barcelona. MUHBA				
Nombre de visites a exposicions	347.164	351.736	522.676	629.898
Nombre d'assistents a activitats	41.864	51.132	31.825	35.521
Museu de Ciències Naturals de Barcelona MCNB				
Nombre de visites a exposicions	143.863	239.853	201.542	243.624
Nombre d'assistents a activitats	27.922	21.402	38.672	25.370
Disseny Hub Barcelona. DHUB				
Nombre de visites a exposicions	94.214	87.842	52.437	158.302 (1)
Nombre d'assistents a activitats	3.118	4.795	14.084	5.151
Museu Picasso				
Nombre de visites a exposicions	1.225.543	1.137.306	1.313.086	1.292.528
Nombre d'assistents a activitats	8.911	7.943	17.085	20.586
Festival Grec				
Nombre d'espectacles	53	75	49	55
Nombre de representacions	239	270	216	214
Nombre d'espectadors	94.681	95.411	82.318	72.322
La Mercè				
Nombre d'assistents	2.168.689	2.342.403	1.821.281	1.585.256 (2)
Cavalcada de Reis				
Nombre d'assistents	400.000	350.000	425.000	450.000

1. Al desembre de 2008 s'inaugura el nou projecte, amb una nova orientació de les col·leccions del Museu Tèxtil i d'Indumentària i del Museu de les Arts Decoratives que passen a formar part del nou Disseny Hub Barcelona.

2. L'any 2009, no inclou els assistents al Festival Aeri

ASSISTENTS JORNADES FISCALITAT I CULTURA 09

67 personalitats del món empresarial i de la cultura

120 assistents a la sessió oberta de la tarda

Indicadors generals del nivell d'activitat	2006	2007	2008	2009
Plantilla en mitjana	2	-	-	1
Inversió (milers d'euros)	-	-	-	-
Pròpia	-	-	-	-
Per compte de l'Ajuntament	-	-	-	-
Resultat comptable 2009 (milers d'euros)	28	37	1.082	1.214
Cash-flow 2009 (milers d'euros)	31	47	1.089	1.203